

30.12.2019

## TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DIŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN GELİŞMELER

### TÜRKİYE

**Cumhurbaşkanı Erdoğan, Merkel ve Nazarbayev ile telefonda görüştü...** Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı'ndan Merkel ile yaptığı konuşmaya dair şu açıklama yapıldı: "Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan, Almanya Başbakanı Angela Merkel ile bir telefon görüşmesi gerçekleştirmiştir. Görüşmede, Suriye ve Libya başta olmak üzere bölgesel gelişmeler ve ikili ilişkiler ele alınmıştır." Erdoğan'dan Nazarbayev'le telefon görüşmesi için ise; İletişim Başkanlığından, "Erdoğan görüşmede, gelecek yıllarda da Kazakistan ile hem ikili hem de çok taraflı platformlarda işbirliğinin daha da gelişeceğine inandığını ifade etti" açıklaması yapıldı.

**Akar: İdlib'deki 12 gözlem noktasını boşaltmayacağız...** Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar sınır birliklerini inceleme ve denetlemek üzere Hatay'a gitti. Akar sınırın sıfır noktasında bölgedeki birliklerin komutanlarıyla bir araya gelerek brifing aldı. Soçi mutabakatı kapsamında bölgede TSK'ya ait 12 gözlem noktasının oluşturulduğunu hatırlatan Akar, "Yaptığımız mutabakata biz saygılıyız, Rusya'nın da bu mutabakata uymasını bekliyoruz. Biz hiçbir şekilde ateşkes sağlanmasına yönelik görevlerini kahramanca ve fedakarane bir şekilde ifa eden 12 gözlem noktasını boşaltmayacağız, buradan çıkmayacağız" dedi.

**Türk Büyükelçiyi Öldüren Sasunyan'ın Tahliyesine Tepki...** ABD'de 1982'de Los Angeles Başkonsolosu Kemal Arıkan'ı öldüren Hampig Sasunyan'ın şartlı tahliye talebi, California eyaletinde çıkarıldığı mahkemece kabul edildi. Karara Ankara'dan tepki geldi. Dışişleri Bakanlığı yazılı açıklamasında, "Görevi başında şehit edilen diplomatımızın katilinin salıverilmesinin önünü açan bu karar, evrensel hukuk ilkeleri ve adalet anlayışına aykırılık teşkil ettiği gibi terörizmle mücadelede iş birliği ruhuyla da bağdaşmamaktadır" ifadeleri yer aldı.

**AKP Sözcüsü Çelik'ten Libya açıklaması...** AK Parti Sözcüsü Ömer Çelik, Libya ile mutabakata ilişkin, "Siz herhangi bir şekilde sadece sınırlarınıza kapanarak milli çıkarlarınızı koruyamazsınız. Müttefiklerinizi korumak zorundasınız." dedi.

**Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu: Libya ile imzaladığımız mutabakat boş bir mutabakat zaptı değil...** Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, "Libya ile imzaladığımız bu mutabakat boş bir mutabakat zaptı değil. Türkiye'nin yetki kullanabileceği kıta sahanlığının münhasır ekonomik alan ilan ettiğimiz zaman onun sınırlarını belirliyoruz. Uluslararası hukuka uygun bir şekilde kardeş bir ülkeyle yapıyoruz" dedi.

**İletişim Başkanı Altun: Libya hükümeti, Türkiye'nin askeri desteğini talep etti...** Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Faretin Altun, Twitter hesabından yaptığı paylaşımda, "Libya hükümeti, Türkiye'den askeri destek talebinde bulundu. Sayın Cumhurbaşkanımızın da söylediği gibi tabi ki anlaşmamızın gerekliliklerini yerine getireceğiz. Ortak çıkarlarımızı koruma ve Akdeniz'de istikrar sağlama hususunda kararlılığımız devam etmektedir. Libya'da uluslararası olarak tanınan meşru hükümeti desteklemekteyiz. Dış güçler ise Libya hükümetine karşı gayrimeşru grupları desteklemeye son vermelidir. Libya hükümetini destekliyoruz ve Libya'nın bir savaş bölgesine dönmesini istemiyoruz." dedi.

**İçişleri Bakanlığı: Hollanda uyruklu iki YTS ülkelerine sınır dışı edildi...** İçişleri Bakanlığı, Hollanda uyruklu 'iki yabancı terörist savaşçının' (YTS) ülkelerine sınır dışı edildiğini bildirdi.

**Ankara, Batman, Adana ve Kayseri'de IŞİD operasyonu...** Başkent'te terör örgütü IŞİD ve çatışma bölgeleriyle irtibatlı oldukları belirlenen 33 yabancı uyruklu gözaltına alındı. Batman Cumhuriyet Başsavcılığı'na 22 şüpheli hakkında yakalama kararı çıkarıldı. Batman Cumhuriyet Başsavcılığı'na 22 şüpheli hakkında yakalama kararı çıkarıldı. Adana'da Terörle Mücadele ve Özel Harekat ekiplerinin şafak vakti düzenlediği operasyonda altı kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlardan dördünün Suriye, ikisinin de Irak vatandaşı oldu öğrenildi. Kayseri'de yapılan operasyonlarda Suriye ve Irak uyruklu dokuz IŞİD şüphelisi gözaltına alındı. Zanlıların ikametlerinde ele geçirilen dijital materyallere el konuldu.

**Soylu: Şu anda İstanbul'daki Suriyeli sayısı 474 bin 679...** İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, ikametleri İstanbul'da olmayan 100 bin Suriyeli'yi İstanbul'dan gönderdiklerini, şu anda İstanbul'daki Suriyeli sayısının 474 bin 679 olduğunu, 110 bin Suriyeli'ye de vatandaşlık verdiklerini söyledi. Ayrıca, Soylu, yıl başından beri 778 teröristin ülkelere gönderildiğini belirterek, temelde Türkiye'nin Avrupa'yı gözetten bir çalışma yaptığını anlattı.

## ORTADOĞU-AFRİKA

**(ÖZEL HABER) Tahran-Paris, İran'da iki Fransız mahkumun serbest bırakılmasıyla ilgili anlaşmazlık...** İran, Fransız hükümetinin iki Fransız tutukluluğunun devamına ilişkin protestolarının yasal olarak temelsiz olduğunu ve Paris'in İran'ın içişlerine katılımını yansıttığını söyledi. Fransa Dışişleri Bakanlığı iki gün önce Fransız-İranlı araştırmacı Fariba Adilhah ve meslektaşı Roland Marşall'ın tutukluluğunun devam etmesini protesto etmek için İran büyükelçisini çağırdı. İran-Fransız vatandaşı Fariba Adilhah bu yıl Haziran ayından bu yana casusluk suçlamasıyla tutuklandı ve Adilhah'ı görmek için İran'a gelen Fransız akademisyen Roland Marşall da ulusal güvenliğe karşı komplo ve gizli anlaşma suçlamasıyla tutuklandı. Avustralya-İngiliz çifte vatandaşının hapsedilmesi ve Evin Hapishanesindeki açlık grevi İran-Avustralya ilişkilerini de etkiledi.

**(ÖZEL HABER) İran, Orta Doğu'da kışkırtıcı eylem için her fırsatı değerlendirdi...** ABD Deniz Kuvvetleri Geçici Sekreteri Thomas Madley, İran'ın Hürmüz Boğazı'nda ve Ortadoğu'nun başka yerlerinde kışkırtıcı önlemler alabileceğini söyledi. Thomas Madley İran hakkında "Sanırım burada kışkırtıcı eylemler yapmaya devam edecekler ve bunu yapmak için her fırsatı arıyorlar" dedi.

**(ÖZEL HABER) İran Cumhurbaşkanı Ekonomik İşler Yardımcısı: Çin'in oyuncak satışlarından elde ettiği gelir petrol ihracatımızı aşıyor...** Muhammed Nahavandian 28 Aralık Cumartesi günü 5. Ulusal Oyuncak Festivali'nin açılışında ciddi desteğe ihtiyaç olduğunu belirtip "Oyuncak endüstrisinin ciddiye alınması gerekiyor, çünkü yaptırımlarla başa çıkmanın iyi bir yolu" diyerek şöyle devam etti: "Bu ekonomik koşullarda, ülke ekonomisine uygulanan yaptırımları onurla karşılamak için her fırsatı değerlendirmemiz gerektiği açıktır." Nahavandian, İran bankacılık sisteminin oyuncak endüstrisini desteklemesi gerektiğini vurgulayıp "Geçen yıl, Çin oyuncak satışlarında ayda 3 milyar dolar rekor kırdı. Bu nedenle oyuncak alanını desteklemek gerekir" dedi.

**(ÖZEL HABER) Hizbullah'ın Kataab grubunun Irak ve Suriye'deki konumu ABD kuvvetleri tarafından hedef alındı...** ABD Savunma Bakanlığı Pazar günü yaptığı

açıklamada, ABD Savunma Bakanı Yardımcısı Jonathan Huffman'dan şunları söyledi: "ABD, Hizbullah grubunun Koalisyon'un kalelerinin dayandığı Irak üslerine yaptığı tekrarlanan saldırılara yanıt olarak Irak ve Suriye'deki beş Hizbullah pozisyonunu hedef aldı." Açıklamada, Hizbullah'ın Kataib'in Kerkük yakınlarında bir ABD vatandaşını öldüren ve dört ABD askeri yaralayan bir üs saldırısına değindi.

**Kerkük'te ABD askerlerinin de bulunduğu askeri üsse füze saldırısı...** Kerkük Polis Müdürü Ali Kemal yaptığı açıklamada, IŞİD'in kentin batısında yer alan ve içinde Amerikan askerlerinin de bulunduğu K1 Askeri Üssü'ne 3 katyuşa füzesi attığını söyledi. Kemal, IŞİD mensuplarınca kullanılan pikap araçtan atılan füzelerin can kaybına neden olmadığını ifade etti. Reuters'a konuşan ABD'li yetkililer, Kerkük'teki saldırı sonucu bir ABD askeri personelinin öldüğünü, çok sayıda askerin de yaralandığını söyledi.

**Irak ordusu IŞİD saldırıları nedeniyle Kerkük'ün güneyine takviye güç gönderdi...** Kerkük Operasyonlar Komutanı Korgeneral Saad Harbiye, Irak ordusuna bağlı 34. Tugay birlikleri ile çok sayıda tank ve ağır silahın kentin güneyine aktarıldığını belirtti. Harbiye, söz konusu takviye gücün özellikle kentin güneyindeki kırsal bölgelerde düzenlenen IŞİD saldırılarının önüne geçilmesi için gönderildiğini ifade etti.

**Irak'ta Haşdi Şabi gruplarından çağrı: ABD askerleri ülkeden çıkarılsın...** Ketaib-i Hizbullah'tan yapılan yazılı açıklamada, saldırının ülke egemenliğini ihlal ettiği, ABD askerlerinin ülkeden çıkarılması istendi. Haşdi Şabi'ye bağlı diğer milis gücü Asayib Ehlilhak da ABD askerlerinin Irak'tan gönderilmesi için meclise yasa çıkarması çağrısı yaptı.

**Haşdi Şabi, ABD'nin hava saldırısında 19 kişinin öldüğünü açıkladı...** Haşdi Şabi Harekat Dairesi Başkanı Cevad Rubayavi, Haşdi Şabi Basın Ofisi'ne yaptığı açıklamada, Enbar'daki askeri üslerine düzenlenen saldırıda 19 kişinin öldüğünü, 35 kişinin yaralandığını bildirdi. Rubayavi, enkaz altında cesetlerin olduğunu ifade etti. Haşdi Şabi Başkan Yardımcısı Ebu Mehdi Mühendis de açıklamasında "ABD güçlerine karşı cevabımız çok sert olacak." ifadesini kullandı.

**Pentagon'dan Iraklı Şii milis gruba 'savunma amaçlı hava saldırısı' açıklaması...** Pentagon Sözcüsü Jonathan Hoffman'ın açıklamasında şöyle denildi: "ABD öncülüğündeki koalisyon güçlerine evsahipliği yapan Irak üslerine yönelik tekrarlanan Kata'ib Hizbullah saldırılarına karşılık olarak, ABD güçleri tam isabet güden savunma amaçlı hava saldırıları düzenledi. Hava saldırıları, Kata'ib Hizbullah'ın gelecekte koalisyon güçlerine saldırma becerisini azaltacaktır."

***Irak'ta ABD güçlerinin ülkeden çıkarılması için Fetih Koalisyonu'ndan meclise çağrı...***

Fetih Koalisyonundan yapılan açıklamada, meclisteki tüm siyasi partilere ABD dahil olmak üzere Irak topraklarındaki tüm yabancı güçlerin çıkarılması için acil bir şekilde karar alınması çağrısında bulunuldu.

***Pompeo'dan Irak'taki ABD saldırısına ilişkin açıklama: İran'a verdiğimiz net bir cevap...***

Irak'taki gelişmeler üzerine Florida'da ABD Başkanı Donald Trump ile görüşen ABD Dışişleri Bakanı Mike Pompeo, ABD Savunma Bakanı Mark Esper ve Genelkurmay Başkanı Mark Milley, görüşme sonrasında basına açıklamalarda bulundu. Pompeo, "Bugün Irak'ta attığımız adım, Başkan Trump'ın da aylardır belirttiği gibi, İran'ın Amerikan askerinin hayatını tehlikeye atması durumunda kendilerine vereceğimiz net bir cevap konusundaki kararlılığımızı göstermektedir" dedi.

***Wikileaks, Duma'daki 'kimyasal saldırı' iddialarıyla ilgili yeni belgeler yayınladı...***

WikiLeaks, yeni ifşaatında, OPCW'deki Kabine Şefi Sebastien Braha'nın müfettiş Ian Henderson'dan, Duma'da kimyasal silah kullanımı iddiasının kurgu olduğunu gösteren belgeyi kuruluşun Dokümanlar Kayıt Defteri Arşivinden kaldırmayı ve 'teslimat, depolama, her ne varsa tüm izlerini silmeyi' emrettiğini ortaya koyuyor. WikiLeaks'in yayımladığı başka bir belgeye göre, bir toplantıda, saldırının kurbanı olduğu iddia edilen ve bildirilen semptomların bir klor gazı zehirlenmesi ile tutarlı olup olmadığı hakkındaki görüşleri sorulan toksikoloji uzmanları, semptomlar ve klor maruziyeti arasında bir korelasyon olmadığı sonucuna vardıklarını açıkladı. Ifşa edilen belgeden ayrıca başmüfettişin, Duma'daki eylemin 'bir propaganda uygulaması' olduğunu dile getirdiği görülüyor.

***İran uyardı: Şaka yapmıyoruz, vururuz...***

İran Genelkurmay Başkan Yardımcısı Habibullah Sayari, ülkesi, Rusya ve Çin arasında yürütülen ortak tatbikat bölgesinde görülecek her türlü keşif aracının imha edileceğini söyledi. Tasnim ajansına konuşan Sayari, "Birçok ülke elbette tatbikatta neler olup bittiğini görmek istiyor. Ancak ortak tatbikatlar şaka değil, biz şaka yapmıyoruz. Tatbikat bölgesindeki her türlü deniz ve hava aracı vurulacak. Bunu daha önce göstermiştik" dedi.

***Rusya: Teröristler İdlib'de Suriye ordusunun mevzilerine saldırdı...***

Rusya'nın Suriye'deki Tarafları Uzlaştırma Merkezi Başkanı Tümgeneral Yuriy Borenkov saldırılarla ilgili yaptığı açıklamada, Suriye ordu güçlerinin teröristlerin saldırılarını püskürttüğünü ve her hangi bir

can kayıplarının olmadığını söyledi. Her iki saldırıyı da ağır silahlarla donatılmış beş-altı pikap desteğiyle 50'ye yakın militanın gerçekleştirdiği bilgisini paylaşan Borenkov, saldırıların Deyr el Garbi- Maysrun ve Maar-Şurin- Candarnaz yönlerinden yapıldığını ve saldırı sonucunda 30 kişinin öldüğü ve yaralandığını kaydetti.

**İdlib'den 3 günde 47 bin sivil daha göç etti...** Yerinden edilen sivillere ilişkin veri çalışması yürüten **Suriye** Müdahale Koordinatörlüğü Müdürü Muhammed Hallac, AA muhabirine yaptığı açıklamada, 3 günde yaklaşık 47 bin sivilin Türkiye sınır hattına yakın bölgelere göç ettiğini söyledi. BM İnsani Yardım Koordinasyon Ofisi (OCHA) açıklamasında, İdlib'de sadece 12 Aralık ile 25 Aralık tarihleri arasında, içlerin de en az 140 bini çocuğun da bulunduğu 235 bin kişinin yaşadıkları yerlerden edildiği belirtildi.

**Yemen'den 'işgalci güçlere' ülkeyi terk etme çağrısı...** Yemen'deki Güney Ulusal Kurtuluş Konseyi "işgalci güçlere", ülkeyi terk etme ve Yemenlilerin "kendi kaderlerini tayin" etmelerine izin verilmesi çağrısı yaptı. "Konsey, şekli ve ismi ne olursa olsun hiçbir yabancı işgalci gücün varlığını kabul etmemekte ve bu güçleri derhal ülkeyi terk etmeye, Yemen'e de kendi kaderini tayin etme hakkını vermeye çağırılmaktadır."

**'Taliban yönetimi, Afganistan genelinde geçici ateşkese kabul etti'...** Taliban örgütünün üst yönetimi olarak bilinen Şura Konseyi'nin, Afganistan genelinde geçici ateşkese kabul ettiği bildirildi. ABD ile barış görüşmelerinde kilit role sahip ateşkes uygulanabilirse, bir sonraki adımların barış anlaşması imzalanması olacağı öngörülüyor. ABD merkezli Associated Press (AP) haber ajansı, Pakistan'ın Ketta şehrinde bulunduğu düşünülen Taliban üst yönetimi Şura Konseyi'nin, Afganistan genelinde geçici ateşkese kabul ettiğini duyurdu.

## AB – AVRUPA

**İtalya'da iki ayrı çığ düşmesi sonucu 4 kişi hayatını kaybetti...** İtalya'nın kış turizm merkezi Güney Tirol bölgesinde çığ düşmesi sonucu 35 yaşında olduğu belirtilen Alman bir kadın ile 7 yaşlarındaki iki kız çocuğunun hayatını kaybettiği belirtildi. Ölen kadının çocuklardan birinin annesi olduğu belirtilirken, kurbanların kimliklerine dair ise henüz bir açıklama yapılmadı. Çığ, Güney Tirol'deki 2 bin 400 rakımlı Teufelsegg Dağı'nda 150 metre genişliğindeki alanda meydana geldi. Bölgede arama kurtarma çalışmaları yapan yetkililer, ölen çocuklardan birinin helikopterle Trento'daki hastaneye götürüldüğünü fakat tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadığını belirtti.

***Cumhurbaşkanı Erdoğan, Almanya Başbakanı Merkel ile Libya ve Suriye'yi görüştü...***

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Almanya Başbakanı Angela Merkel ile telefon görüşmesi gerçekleştirdi. Erdoğan-Merkel görüşmesinde, Suriye ve Libya başta olmak üzere bölgesel gelişmeler ve ikili ilişkiler ele alındı. Merkel ile Putin, Libya meselesini görüştü. Ayrıca Angela Merkel, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ile Libya krizini görüştü. Kremlin Basın Servisi'nden yapılan açıklamaya göre, Putin, Merkel ile telefon görüşmesi yaptı. Görüşmede, Almanya ve Birleşmiş Milletler'in arabuluculuğu dâhil krizin çözümünde siyasi ve diplomatik çabaların artırılmasının uygun olacağı vurgulandı. Suriye meselesine de değinilen görüşmede, Kuzey Akım-2 doğal gaz boru hattı projesi ve Ukrayna üzerinden Avrupa'ya Rus doğal gaz transit anlaşması ile ilgili müzakere süreci de ele alındı. Ukrayna ile ayrılıkçılar arasında gerçekleştirilen esir değişiminin de olumlu değerlendirildiği kaydedildi.

***Yunanistan Başbakanı: Türkiye ile Akdeniz'deki sınır meselesini çözemezsek konu Lahey'e taşınır...***

Yunanistan Başbakanı Kiriakos Miçotakis Türkiye ile ülkesi arasında "Akdeniz'deki yetki alanı" hususunda anlaşma sağlanamazsa konuyu Lahey'deki Uluslararası Adalet Divanı'na götürmeleri gerektiğini söyledi. Ülkesinde haftalık olarak yayımlanan To Vima Gazetesi'ne konuşan Miçotakis, Türkiye ile Yunanistan'ın Ege ve Akdeniz'de "deniz yetki alanı anlaşmazlığını" kendi aralarında siyasi çerçevede diplomatik yollarla çözmeleri gerektiğini ifade etti. Yunanistan Başbakanı "Ancak şunu da söylemeliyim ki, herhangi bir çözüm bulamazsak, Yunanistan'ın "deniz yetki alanı" konusunda tanıdığı değişiklik Lahey gibi uluslararası bir yargı organına gitmeli ve burada çözüme kavuşmalı" diye konuştu. Miçotakis, Yunanistan ve Kıbrıs Rum kesiminin sürekli olarak Türkiye ile kara ve deniz sınırı konusunda sorun yaşadığını ve Ankara'nın Libya ile yaptığı anlaşmanın da uluslararası hukuka aykırı olduğunu sözlerine ekledi. Türkiye, Libya'nın uluslararası alanda tanınan Libya Ulusal Mutabakat Hükümeti (UMH) ile 27 Kasım'da "Güvenlik ve Askeri İşbirliği Mutabakat Muhtırası" ile "Deniz Yetki Alanlarının Sınırlandırılmasına İlişkin Mutabakat Muhtırası"na imza atmış ve iki ülke arasında Doğu Akdeniz'deki deniz sınırları belirlenmişti. Akdeniz'e kıyısı olan Mısır ile Güney Kıbrıs, söz konusu anlaşmayı "yasalara aykırı" olarak nitelerken, Yunanistan da Girit adasını yok saydığı gerekçesiyle Türkiye ile Libya arasındaki muhtıranın coğrafi açıdan mantığa uygun olmadığını savunuyor. Türkiye, aralık ayı başında Libya ile imzalanan anlaşmanın tescil edilmesi için Birleşmiş Milletler'e (BM) başvuruda bulunmuştu.

## RUSYA

***Türkiye ve Rusya Halep'te ortak devriye gerçekleştirdi...*** Rusya'nın Suriye'deki Tarafları Uzlaştırma Merkezi'nin Başkanı Tümgeneral Yuriy Borenkov verdiği bir brifingde, Rusya ve Türkiye'nin Halep'teki Türkiye-Suriye sınırında ortak devriye gerçekleştirdiklerini söyledi. Borenkov, "Halep bölgesinde Garip-Takhtik-Takthani güzergahında ortak Rus-Türk devriyesi gerçekleşti. Rusya Hava Uzay Kuvvetleri'ne ait helikopterler de konvoya havadan destek verdi" açıklamasında bulundu.

***Kosaçev: Türkiye, Libya'ya asker göndermeyi planlarsa da silahlı çatışmalara girme niyetinde değil...*** Rus Senatör Konstantin Kosaçev, Türkiye'nin Libya'ya asker gönderme planları yapmasına rağmen askeri çatışmalarda yer alma niyetinde olmadığını söyledi. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Libya'ya asker gönderme tezkeresini Meclis'in gündeme getireceklerine ilişkin açıklamasını değerlendiren Rusya parlamentosunun üst kanadı Federasyon Konseyi'nin Uluslararası İlişkiler Komitesi Başkanı Konstantin Kosaçev, "Büyük ihtimalle Türkiye, gerçek silahlı çatışmalar içinde yer almak istemiyor. Eğer bunu isteseydi, parlamentonun resmi kararı için 3 hafta beklemeydi" dedi.

***Rusya ile Ukrayna 1 Ocak'tan itibaren gazla ilgili davalardan karşılıklı olarak vazgeçiyor...*** Rusya Enerji Bakanı Aleksandr Novak, Rusya ve Ukrayna'nın 1 Ocak'tan itibaren karşılıklı tazminat taleplerinden vazgeçmeyi kabul ettiğini söyledi. Rusya 24 televizyonuna konuşan Novak, "Karşılıklı tazminat taleplerinin 1 Ocak'tan itibaren sıfırlanması ve yasal talepler üzerine alınan mülk tutuklamaları kararlarının kaldırılması konusunda anlaştık" açıklamasında bulundu.

***Avangard hipersonik füze sistemi göreve başladı...*** Rusya Savunma Bakanı Sergey Şoygu, Avangard hipersonik seyir füzeleriyle donatılan yeni stratejik füze sistemlerinin ordu envanterine girdiğini belirtti. Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in de katıldığı toplantıda rapor sunan Şoygu, "Bugün sabah saat 10.00 itibariyle Avangard stratejik füze sistemi göreve başladı" dedi.

***Rus vekil, Libya'ya Türk askeri gönderilmesinin olası sonuçlarını değerlendirdi...*** Rus parlamentosunun alt kanadı Duma'nın Savunma Komitesi Başkan Yardımcısı Andrey Krasov, Libya'da Türk Silahlı Kuvvetleri'nin kullanılmasının durumu ağırlaştıracağını belirterek, siyasi çözüme katkıda bulunulması gerektiğini söyledi. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın, 'Libya'ya asker gönderme tezkeresini meclise getirecekleri' açıklamasını

değerlendiren Krasov, “Türk makamlarının görevi ateşe odun atmak değil, orada (Libya) gerçek bir devlet yangını var ve bağımsız egemen bir devletteki durumu istikrara kavuşturmak için yardımcı olmak gerekiyor” ifadelerini kullandı.

**Rusya ve Katar vize muafiyeti anlaşması imzalandı...** Rusya ve Katar hükümetlerinin iki ülke arasında vize muafiyetini öngören anlaşmayı imzaladığı belirtildi. Katar’ın Moskova Büyükelçiliği’nden yapılan açıklamada, “27 Aralık 2019 Cuma günü, Rusya Dışişleri Bakanlığı binasında Katar ve Rusya hükümetleri arasında, iki dost ülkenin vatandaşları için vize uygulamasının karşılıklı olarak kaldırılmasına ilişkin anlaşma imzalandı” dendi.

**Rusya: S-500 teslimatları 2025’te başlayacak...** Türkiye’nin Rusya’dan aldığı S-400 hava savunma sisteminin bir üst versiyonu olacak S-500 sisteminin ilk denemelerinin 2020 yılında yapılacağı, bu savunma sistemlerinin teslimatlarının 2025’te başlamasının planlandığı belirtildi. Rusya Savunma Bakan Yardımcısı Aleksey Krivoruçko, Krasnaya Zvezda gazetesine açıklamalarında, “S-500 sisteminin ilk denemelerinin gelecek yıl başlaması planlanmış durumda. Seri üretimin başlamasıyla üretilen bu savunma sistemlerinin teslimatlarının 2025’te başlaması planlanıyor” dedi.

**Ukrayna hükümeti, Gazprom ile uzlaşma anlaşmasını onayladı...** Ukrayna hükümeti basın servisinden yapılan açıklamada, Bakanlar Kurulunun Rus şirketi Gazprom ile uzlaşma anlaşmasını onayladığı belirtildi. Hükümetin resmi internet sitesinden yapılan açıklamada, şu ifadeler yer verildi: "Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyon Tahkim Kurallarına (UNCITRAL) uygun olarak ad hoc tahkim mahkemesi tarafından değerlendirilen Ukrayna devletine karşı Gazprom davası ile ilgili anlaşma taslağı onaylanmıştır."

**Rusya Enerji Bakanı Novak: Rusya, Kuzey Akım-2’yi tamamlamak için Pasifik’te demirlenmiş bir gemisini kullanabilir...** Rusya Enerji Bakanı Novak, ABD’nin yaptırımları ile durmasına sebep olduğu Kuzey Akım-2 doğalgaz boru hattı inşaatının tamamlanması için, ülkesinin uzak doğusunda demirlemiş olan bir geminin kullanılabileceğini söyledi. Enerji Bakanı Aleksandr Novak, Rus doğalgazını Almanya’ya taşıyacak Kuzey Akım-2 boru hattının Rusya’da bulunan bir boru döşeme gemisiyle tamamlanabileceğini belirtti.

**Putin, Trump’a, Rusya’daki terör eylemlerinin önlenmesine yardımı için teşekkür etti...** Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ile ABD Başkanı Donald Trump’ın telefon görüşmesi gerçekleştirdiğini belirten Kremlin, iki liderin karşılıklı ilgi alanlarında bulunan birçok

konuyu görüştüğünü ve terörle mücadeledeki işbirliğini devam ettirmeyi kararlaştırdıklarını duyurdu. Kremlin basın dairesi, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ile ABD Başkanı Donald Trump'ın telefonda görüştüklerini, Putin'in Trump'a Rusya'da terör eylemlerin önlenmesini sağlayan bilgiler için teşekkür ettiğini duyurdu.

***Putin ile Merkel telefonda görüştü: ABD'nin yaptırım tehdidine karşı Kuzey Akım-2'ye desteklerini teyit ettiler...*** Kremlin'den yapılan açıklamada, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in Almanya Başbakanı Angela Merkel ile telefon görüşmesi yaptığı, iki liderin Kuzey Akım-2, Libya, Donbass'taki mahkum takası gibi konuları ele aldığı bildirildi. Kremlin Basın Dairesi, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ile Almanya Başbakanı Angela Merkel'in telefon görüşmesi gerçekleştirdiklerini duyurdu. Görüşmenin Alman tarafının talebiyle yapıldığı öğrenildi. Açıklamaya göre, iki lider, Rus doğalgazını kuzeyden Avrupa'ya taşıyacak Kuzey Akım-2 boru hattı projesine ileride de desteklerini sürdürmeye niyetli olduklarını teyit etti.

***Bloomberg: Putin'in Rusya'sı 20 yaşında ve her zamankinden daha güçlü...*** Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in ülkeyi yönettiği 20 yıllık dönemi analiz eden Bloomberg, Sovyetler Birliği'nin çöküşünden sonra yitirdiği etkisinin büyük bir kısmını Rus liderin başkanlık görevi süresince geri kazanmayı başardığını yazdı. ABD merkezli ekonomi ağırlıklı haber sitesi Bloomberg, Vladimir Putin'in iktidarda kaldığı yirmi yıllık görev süresi boyunca Rusya'nın, SSCB'nin dağılmasından sonra kaybettiği etkinin önemli bir bölümünü geri kazanmayı başardığını belirtti.

***Rusya: ABD'nin Kuzey Akım-2'ye yönelik yaptırımlarına aynı şekilde yanıt vereceğiz...*** Rusya Başbakan Yardımcısı Dmitriy Kozak, Moskova'nın ABD'nin Kuzey Akım-2 doğalgaz boru hattı projesine yönelik yaptırımlarına aynı şekilde dengeli bir yanıt vereceğini belirtti. Rus doğalgazını Avrupalı tüketicilere taşıyacak olan Kuzey Akım-2 doğalgaz boru hattı projesine ABD tarafından uygulanan yaptırımlar ile ilgili değerlendirmelerde bulunan Kozak, Moskova'nın söz konusu yaptırımlara aynı şekilde dengeli bir yanıt vereceğini açıkladı.

***(ÖZEL HABER) Lavrov ve Zarif, nükleer anlaşmayı ve Basra Körfezi'ndeki durumu görüşecekler...*** Taraflar ikili gündem konularında görüş alışverişinde bulunacaklar. Rusya Dışişleri Bakanı Sergei Lavrov ve İran Dışişleri Bakanı Muhammed Javad Zarif Pazartesi günü 2019 yılının son ikili görüşmelerini yapacaklar. Son birkaç yıl içinde çeşitli düzeylerde Rus-İran ikili yakın temasları yoğun olmuştur. Sadece bu yıl, iki ülkenin dışişleri bakanları

üçüncü toplantılarını Moskova'da yapıyorlar. Rusya diplomatik servisinin resmi temsilcisi Maria Zakharova, Perşembe günü yapılacak bir brifingde, bakanların ticaret, ekonomik ve insani işbirliği de dahil olmak üzere ikili güncel konuları görüşeceklerini söyledi.

## ASYA PASİFİK

**Japonya Ortadoğu'ya asker gönderme planını onayladı...** Japonya'da hükümet, denizlerde seyir güvenliğini sağlamak üzere Ortadoğu'ya askeri güç gönderme planını onayladı. Japonya hükümeti, denizlerde seyir güvenliğini sağlamak üzere Ortadoğu'ya Öz Savunma Kuvvetleri (SDF) güçlerini gönderme planını onayladı. Savunma bakanının yetkilendirmesi ile izin verilen araştırma ve inceleme faaliyetleri kapsamında sürdürülecek görevde, Japonya ile bağları olan ticari gemilerin bölge sularında güvenli bir şekilde seyrini sağlamak için bilgi toplanması bekleniyor.

**Japonya'da Kuzey Kore'nin 'Noel hediyesi' atıldığına dair yanlış alarm...** Kuzey Kore'nin "ABD'ye Noel hediyesi" açıklaması yeni füze denemesi beklentisi yaratırken, Japon kamusal yayın kurumu NHK, Kuzey Kore füzesi atıldığına dair tüm ulusu yanlışlıkla alarma geçirdi. Medya eğitimini Kuzey Kore'ye dair atış haberlerle yaptığı ortaya çıkan NHK, takipçilerinden ve kamuoyundan özür diledi.

**Güney Kore'den ABD ve Kuzey Kore görüşmelerinde 'geçici anlaşma' çağrısı...** Güney Kore Birleşme Bakanı Kim Yeon-chul, ABD ile Kuzey Kore arasındaki nükleer silahsızlanma görüşmelerinde geçici bir anlaşmaya varılması çağrısında bulundu. Yonhap ajansının haberine göre, Bakan Kim, başkent Seul'de basına yaptığı açıklamada, "Durumun kötüye gitmesini önlemek ve müzakerelerin ivme kazanmasını sağlamak için nihai bir anlaşmaya basamak taşı olarak geçici bir anlaşmaya ihtiyaç var" değerlendirmesinde bulundu.

**Erdoğan'dan Nazarbayev'le telefon görüşmesi...** İletişim Başkanlığından yapılan açıklamaya göre, Erdoğan görüşmede, gelecek yıllarda da Kazakistan ile hem ikili hem de çok taraflı platformlarda işbirliğinin daha da gelişeceğine inandığını ifade etti.

**İran'la Çin ve Rusya'dan Ortak Tatbikat...** Çin, İran ve Rusya 3 gün süren ortak tatbikat düzenledi. Tatbikat, Umman Körfezi ve Hint Okyanusu'nda düzenlendi. Tatbikat, ABD ve İran arasında tansiyonun yüksek olduğu bir dönemde Cuma günü başlamıştı. Çin Savunma Bakanlığı Sözcüsü tatbikatın üç ülkenin silahlı kuvvetleri arasında normal bir askeri işbirliği

olduğunu belirtti. Yetkili tatbikatın uluslararası hukuka ve uygulamalara da uygun olduğunu kaydetti.

## ABD-GÜNEY AMERİKA

**Teksas'ta Kiliseye Silahlı Saldırı...** Teksas eyaletinin Fort Worth bölgesinde bir kilisede düzenlenen silahlı saldırıda aralarında saldırganın da bulunduğu en az iki kişi öldü, bir kişinin ise durumu ciddi. Yetkililer saldırının düzenlendiği kilisenin Fort Worth'un kuzey batısındaki mahallelerinden White Settlement'ta bulunduğunu bildirdi. Polis şefi iki cemaat üyesinin saldırganı vurarak ciddi şekilde yaraladığını bildirdi. White Settlement Polis şefi J.P. Bevering Pazar günü düzenlediği basın toplantısında saldırganın cemaate bir kez ateş ettiğini, cemaat üyelerinin hızla saldırgana müdahale ettiğini ve saldırının bu sayede kısa sürdüğünü bildirdi. Polis şefine göre vurulan iki kişi hastaneye kaldırılmak üzere yolda hayatını kaybetti, bunlardan biri de saldırganın kendisiydi. Yetkililer bir kişinin daha vurulduğunu ve durumunu kritik olduğunu bildirdi. Tanıklardan biri kilise ayini sırasında tabancasını çıkartarak etrafa ateş açan saldırgana ayine katılan cemaatten bir kişinin karşılık vererek vurduğunu bildirdi. New York Daily News gazetesine göre kilisedeki ayin Youtube'dan canlı yayınlanıyordu ancak Youtube videoyu yayından kaldırdı.

**Putin'den Trump'a Teşekkür...** Rusya Cumhurbaşkanı Vladimir Putin, Başkan Donald Trump'a Rusya topraklarında terör eylemlerinin önlenmesinde yardımcı olan istihbarat nedeniyle teşekkür etti. Putin ve Trump Pazar günü telefonda görüştü. Görüşmeyle ilgili açıklama Kremlin'den geldi. Kremlin söz konusu bilginin istihbarat servisleri aracılığıyla geldiğini belirtti ancak ayrıntı vermedi. Rus medyası St Petersburg kentinde bir saldırı hazırlığının ortaya çıkarıldığını haber vermişti. Tass haber ajansı iki Rus vatandaşının gözaltına alındığını belirtti. Rus istihbarat servisi FSB'ye göre bu kişiler kalabalık bir alanda saldırı planlanıyordu.

**Amerika'dan İran Destekli Örgüte Operasyon...** Savunma Bakanlığı Pentagon, Irak ve Suriye'de Hizbullah Tugayları adlı örgüte yönelik 'savunma amaçlı saldırılar' düzenlendiğini belirtti. Hizbullah Tugayları, İran destekli bir örgüt olarak biliniyor. Pentagon, örgütün Irak'ta 3, Suriye'de ise 2 noktasını hedef aldığını belirtti. Hedef alınan yerlerin silah depoları ve koalisyon askerlerine saldırı planlarının yapıldığı örgüte ait alanlar olduğu belirtiliyor.

Amerika örgütü Cuma günü Kerkük yakınlarında gerçekleşen bir Amerikalı'nın hayatını kaybettiği 4 askerin de yaralandığı saldırıdan sorumlu tutuyor. Irak'ta askeri yetkililer ve milis komutanları Reuters'a Pazar günü Qaim bölgesinde düzenlenen hava saldırısında bazı milislerin öldüğünü açıkladılar. Bu ayın ilk günlerinde Dışişleri Bakanı Mike Pompeo, İran'ın desteklediği güçleri Irak'taki üslere düzenlenen saldırılardan sorumlu tutmuştu. Pompeo, İran'ı, Tahran'ın ya da destekçilerinin Amerikalılar'a ya da müttefiklerine zarar verecek herhangi bir saldırısının Amerika tarafından kuvvetli bir şekilde yanıtlanacağını belirtmişti.

### DOĞU AKDENİZ-KIBRIS

**Yunan Başbakanı: Türkiye ile Akdeniz'de yetki sorununu diyalogla çözemsek BM mahkemesine gideceğiz...** Libya'da savaşan taraflar içinden Ulusal Mutabakat Hükümeti (UMH) ile Deniz Yetki Alanlarının Sınırlandırılmasına İlişkin Mutabakat Muhtırası ve Güvenlik ve Askeri İşbirliği Mutabakat Muhtırası imzalayan Türkiye'ye karşı harekete geçen Atina'dan, Birleşmiş Milletler'e (BM) bağlı Uluslararası Adalet Divanı'na (ICJ) gidecekleri açıklaması geldi. Ankara ile anlaşmazlıkları diyalogla çözmeye niyeti beyan eden Miçotakis, Türkiye ile Ege ve Doğu Akdeniz'deki deniz yetki anlaşmazlıklarını siyasi ve diplomatik düzeyde müzakere etmeyi amaçladıklarını söyleyerek şöyle devam etti: "Ama şunu açık ve net şekilde söylemeliyiz: Eğer çözüm bulamazsak Yunanistan'ın tespit ettiği anlaşmazlık hakkında Lahey'deki IJC gibi bir uluslararası organın hüküm vermesi gerektiği konusunda uzlaşmalıyız."

**Milli Savunma Bakanlığı: TCG GÖKSU ve TCG GÖKOVA fırkateynleri Cezayir limanına intikal etmektedir...** Milli Savunma Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada, TCG Göksu ve TCG Gökova isimli fırkateynlerden oluşan Deniz Görev Grubu'nun Cezayir'e intikal ettiği duyuruldu. Açıklamada iki fırkateynin Cezayir limanına yapacağı ziyaretin Oruç Reis anması için 7-10 Ocak tarihleri arasında gerçekleştirileceği belirtildi. Açıklamada şu ifadeler yer verildi: "TCG GÖKSU ve TCG GÖKOVA fırkateynlerimizden oluşan Deniz Görev Grubu; İtalyan fırkateyni ITS ZEFFIRO ile geçiş eğitimini müteakip, NATO Deniz Muhafızı Harekatına yardımcı destek faaliyetleri icra ederek Cezayir Limanına intikal etmektedir."

**'ABD idaresi, Türkiye'yi tüm hassas noktalarından vurma niyetinde'...** Sputnik'e açıklamasında, halihazırda ABD'nin, tüm "hassas" yöntemlere başvurarak Türkiye üzerinde baskı kurmaya çalıştığını belirten Valday Kulübü uzmanı Ferhat İbrahimov, "Beklendiği gibi Türkiye idaresi bildirdiği yoldan dönme niyetinde değil. Trump ile anlaşmak henüz mümkün

olmadı. Bu nüanslar göz önüne alındığında Trump idaresi tek başına hareket etme niyetinde değil, bölgede Türkiye'nin gözünden kaçmayacak güçleri ve hassas noktaları kullanma niyetinde" yorumunda bulundu.

Bu bağlamda, Rusya ve Türkiye arasındaki ilişkilerin daha da olumlu tempoda gelişmeye devam ettiğini dile getiren uzman, "Dün iki ülkenin Halep'te ortak devriyeler başlattığı bilgisi geldi. Bu da iki ülke arasında Suriye konusunda oldukça yakın koordinasyonun olduğu anlamına geliyor. Bu elbette ABD'nin işine gelmiyor" dedi.

ABD'nin, dünyanın gözünde daha ağır görünmek için Kıbrıs sorununa başvurduğunu, bununla Ankara ve Atina arasındaki ipleri gerdiğini söyleyen İbrahimov, "Yunanistan'ın oldukça tutarsız davrandığını kabul etmek gerek. Bu ülkenin yönetimi ABD'nin bu tuzağına düşerse bölgedeki ilişkiler gerilebilir" ifadelerini kullandı.

Washington'un baskı araçlarını kullanmaya devam etmesi durumunda Türkiye'nin Rusya ile ilişkileri güçlendirme politikasına birkaç yönde birden devam edeceğini belirten İbrahimov, sözlerini şöyle sürdürdü: "Bu sefer askeri teçhizat alımları ötesine geçilerek ekonomik partnerlik muhtemelen Avrasya Ekonomik Birliği hattına girilerek daha da derinleştirilebilir. Tüm rakamlar bunu gösteriyor. Türkiye-Rusya ticareti, 2019'un sadece ilk 8 ayında yaklaşık 10 milyar dolar olarak gerçekleşti. Misal 2018 yılının tümünde bu gösterge 13 milyar dolardı. Bu yılın sonunda iki ülke arasındaki ticaretin yüzde 2.5 büyümesi bekleniyor. Diğer yandan Türkiye ve ABD arasındaki ticaret, tüm eski yakın ilişkilere rağmen geçen yıl sadece yüzde 1.4 büyüyerek 19 milyar dolar olarak gerçekleşti."

Böylelikle Ankara'nın yavaş yavaş ve oldukça titiz bir şekilde ekonomik öncelikleri değiştirmeye başladığını, ama aynı zamanda oldukça pragmatik hareket ederek Washington ile tamamen arayı bozma niyetinde de olmadığını kaydeden İbrahimov, bu konuda şu değerlendirmede bulundu:

"Sonuç olarak ABD'nin Yunanistan ve Kıbrıs ile bir nevi "üçlü ittifak" kurabilecekleri konusuna şüpheyle bakıyorum. Çünkü Washington elitinin bir kısmı, Türkiye karşıtı çevrelerin başlattığı bu girişime ciddi gözle bakmıyor. Eğer birileri, Ankara'ya baskı için her fırsata başvurulması gerektiğini düşünüyorsa diğerleri, Ankara'nın mevcut politikasının geçici nitelik taşıdığına inanıyor. Yani Yunanlar, geçici sarf malzemesi gibi kullanılıyor ve eğer bu ülkenin yönetimi akıllı olursa Türkiye ile ilişkileri istikrarsızlaştırmaktan uzak durur."

